

UCHWAŁA NR XIX/143/2025
RADY GMINY ŁODYGOWICE

z dnia 18 grudnia 2025 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Łodygowice na lata 2026 - 2028

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2025 r., poz. 1153) w zw. z art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 09 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity: Dz. U. z 2025 r., poz. 49 z późn. zm.)

Rada Gminy Łodygowice uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Łodygowice na lata 2026 - 2028” w brzmieniu ustalonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Łodygowice.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 r. i podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Łodygowice oraz w siedzibie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodygowicach.

Przewodnicząca Rady Gminy
Łodygowice

Ewelina Kliś

Załącznik do uchwały nr XIX/143/2025
Rady Gminy Łodygowice
z dnia 18 grudnia 2025 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY DLA GMINY ŁODYGOWICE NA LATA 2026 - 2028

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodygowicach
ul. Królowej Jadwigi 6, 34-325 Łodygowice
kierownik@gopslodygowice.pl

Opracowała: Anna Jakubiec-Barcik

Dnia: 17 listopada 2025 roku

Łodygowice 2025

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie

- I. Podstawa prawna
- II. Diagnoza sytuacji rodzin i dzieci w gminie Łodygowice
 - 1. Charakterystyka demograficzna i społeczna gminy Łodygowice
 - 2. Wsparcie udzielane rodzinom z gminy Łodygowice
 - 3. Analiza SWOT
- III. Cele i zadania Programu
- IV. Podsumowanie, monitoring i ewaluacja

„Troska o dziecko jest pierwszym i podstawowym sprawdzianem stosunku człowieka do człowieka.”

Jan Paweł II

Zagadnienia dotyczące rodziny i dziecka stanowią zasadniczy obszar działania instytucji polityki społecznej. W polityce społecznej z uwagą i w sposób szczególny traktuje się kwestie dziecka. Dzieci potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony osób dorosłych, których obowiązkiem jest zapewnienie im opieki i odpowiednich warunków do harmonijnego rozwoju. W związku z powyższym niezwykle ważne jest otoczenie rodziny należytą uwagą i troską. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zgodnie z art. 176 pkt 1, obliguje gminy do realizacji zadania jakim jest opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. Przepisy ww. ustawy wyznaczają dwa zasadnicze obszary działania. W pierwszym z nich kładzie się nacisk na wsparcie rodzin borykających się z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi, w drugim natomiast na zapewnienie sprawnie funkcjonującego systemu pieczy zastępczej w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowywania dziecka przez rodziców.

Niniejszy dokument zawiera diagnozę sytuacji rodzin zamieszkujących teren gminy Łodygowice. Przedstawia formy wsparcia rodziny (pieniężne i niepieniężne) realizowane w ubiegłych latach na terenie gminy. Opracowane dane stają się punktem wyjścia do planowania dalszych działań, odpowiadających na potrzeby i mających na celu kompleksowe wsparcie rodzin z terenu gminy Łodygowice w kolejnych latach. W oparciu o powyższe opracowany został Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Łodygowice na lata 2025–2028, którego założeniem jest tworzenia warunków dla prawidłowego funkcjonowania rodziny i wychowywania dzieci w rodzinach naturalnych oraz przywracania rodzinom zdolności do przezwyciężania ich problemów opiekuńczo-wychowawczych, przy współpracy różnych instytucji stawiających w centrum zainteresowania dobro rodziny i dziecka. Dla celów Programu przyjęto definicję rodziny wskazaną w art. 6 pkt 14 ustawy o pomocy społecznej, w którym definiuje się rodzinę jako „osoby spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące”. Takie rozumienie rodziny nie zakłada konieczności występowania instytucjonalnej formy małżeństwa ani więzi pokrewieństwa.

I. PODSTAWA PRAWNA

Zadania dotyczące wspierania rodziny, uwzględnione przy opracowywaniu Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Łodygowice na lata 2025-2028 regulują następujące akty prawne:

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 poz. 49 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1135);
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673);
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1829);
- Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1208);
- Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1512);
- Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 438 z późn. zm.).

II. DIAGNOZA SYTUACJI RODZIN I DZIECI W GMINIE ŁODYGOWICE

1. Charakterystyka demograficzna i społeczna gminy Łodygowice

Gmina Łodygowice jest gminą wiejską, na którą składają się cztery sołectwa.

Gmina ta jest lokalnym centrum edukacji, kultury i sportu. Na jej terenie zlokalizowane są szkoły podstawowe, przedszkola i klubiki dziecięce o charakterze publicznym oraz prywatnym, świetlica socjoterapeutyczna. Dobrze wyposażona baza sportowa, działający Ośrodek Kultury oraz stowarzyszenia tworzą możliwości samorealizacji, rozwoju zainteresowań oraz udziału w różnorodnych imprezach kulturalno-społecznych i sportowych. System pomocy społecznej, realizacja programów m.in. na rzecz osób niepełnosprawnych, starszych, samotnych, rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi stanowią wsparcie dla mieszkańców gminy.

Do określenia zadań Programu Wspierania Rodziny konieczna jest analiza danych o osobach i rodzinach objętych wsparciem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodygowicach i analiza społeczna gminy Łodygowice zawarta w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Łodygowice na lata 2025 – 2030. Dla potrzeb Programu opracowano dane diagnostyczne, które zawierają informacje na temat liczby mieszkańców, liczby dzieci i młodzieży, liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych oraz funduszu alimentacyjnego.

Liczba mieszkańców gminy Łodygowice z podziałem na sołectwa w latach 2017-2024:

	2017r.	2018r.	2019r.	2020r.	2021r.	2022r.	2023r.	2024r.
Łodygowice	7 390	7 461	7519	7527	7601	7648	7695	7804
Pietrzykowice	4 553	4 567	4593	4590	4586	4624	4620	4652
Zarzeczce	1 378	1 365	1369	1372	1380	1395	1395	1392
Bierna	1 027	1 068	1101	1112	1106	1120	1152	1167
Ogółem	14348	14461	14582	14601	14673	14787	14862	15015

*dane z Urzędu Stanu Cywilnego w Łodygowicach wg stanu na 31.12.2024r.

Liczba stałych mieszkańców w gminie Łodygowice w stosunku do 2024 roku zwiększyła się o 153 osoby, przez co na dzień 31 grudnia 2024 r. wynosiła 15 015 mieszkańców, w tym 7636 kobiet i 7379 mężczyzn. Średni wiek w gminie Łodygowice na 31 grudnia 2024 r. wynosi 41,1.

W minionym roku w gminie urodziło się 117 osób, w tym 61 dziewczynek i 56 chłopców, a zmarło 126 osób z czego wynika, że mamy 9 zgonów więcej niż urodzeń. Najpopularniejsze imiona nadawane noworodkom w naszej gminie w 2024r. to Zuzanna i Michalina dla dziewczynek oraz Jan, Aleksander i Michał dla chłopców. Natomiast do rzadkich imion, które nadano dzieciom z gminy Łodygowice urodzonym w 2024 roku należą: Mia, Gaja, Adelajda, Ida, Stefania, Krystyna, Mira, Marcel, Teodor, Leon i Amadeusz.

W Urzędzie Stanu Cywilnego w Łodygowicach zarejestrowano 41 aktów osób urodzonych za granicą w następujących krajach: Wielka Brytania, Niderlandy, Francja, Szwecja, Ukraina, Stany Zjednoczone, Portugalia, Niemcy i Norwegia. W 2024 roku w naszym USC zawierane były śluby przez cudzoziemców pochodzących z Wielkiej Brytanii, Ukrainy i Egiptu. W USC zarejestrowano także śluby naszych mieszkańców, które zostały zawarte w ubiegłym roku poza granicami kraju, tj. w Niemczech, Francji, Wielkiej Brytanii, Stanach Zjednoczonych, Grecji, Chinach oraz Danii.

Dokonano także rejestracji aktów zgonu mieszkańców gminy Łodygowice, którzy zmarli w Serbii, Białorusi, Niemczech oraz Stanach Zjednoczonych.

W gminie Łodygowice najliczniejszą grupę stanowią rodziny z 1 dzieckiem, najmniej jest rodzin wielodzietnych. Wśród rodzin z dziećmi, najliczniejszą grupę korzystającą z pomocy społecznej stanowią rodziny z 2 dziećmi, a następnie rodziny wielodzietne, co przedstawia poniższa tabela:

Dzietność w rodzinach	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w 2021 r.
z 1 dzieckiem	1
z 2 dziećmi	8
z 3 dziećmi	4
od 4 dzieci wzwyż	2

Z danych GOPS przedstawionych w poniższej tabeli wynika, że w latach 2022-2024 we wszystkich wyszczególnionych przedziałach liczba rodzin korzystających z pomocy utrzymują się mniej więcej na zbliżonym poziomie:

Dzietność w rodzinach	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej		
	2022 rok	2023 rok	2024 rok
z 1 dzieckiem	6	0	1
z 2 dziećmi	5	4	8
z 3 dziećmi	2	3	4
od 4 dzieci wzwyż	2	1	2

*opracowanie własne

2. Wsparcie udzielane rodzinom w gminie Łodygowice

Główną instytucją w Gminie, która swoją działalność skupia wokół wspomagania rodziny jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Tut. ośrodek obejmuje pomocą, w formie pracy socjalnej świadczonej przez pracowników socjalnych, rodziny przeżywające różnego rodzaju trudności. Praca socjalna świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Prowadzona jest z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej oraz ze społecznością lokalną w celu

zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspakajania potrzeb członków społeczności. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodygowicach w 2024 roku objął pomocą finansową (niezależnie od formy i zakresu oraz źródła finansowania) 138 rodzin. Dodatkowo pracą socjalną objęto 720 rodziny.

Poniższa tabela przedstawia liczbę rodzin i osób objętych pomocą społeczną tj. pomocą pieniężną oraz niepieniężną na przestrzeni lat 2019-2021. Do pomocy pieniężnej należy przede wszystkim zaliczyć: zasiłek stały, zasiłek okresowy, zasiłek celowy, specjalny zasiłek celowy, zasiłek z tytułu zdarzenia losowego. Natomiast pomoc niepieniężna to m.in.: praca socjalna, poradnictwo specjalistyczne, interwencja kryzysowa.

Ustawa o pomocy społecznej wymienia powody, które obok kryterium dochodowego uzasadniają przyznanie pomocy w postaci różnego rodzaju świadczeń, co przedstawia poniższa tabela:

POWODY PRYZNANIA POMOCY FINANSOWEJ DLA RODZIN W LATACH 2022-2024

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	2024	2023	2025
Ubóstwo	66	59	69
Bezrobocie	42	34	39
Niepełnosprawność	34	31	40
Długotrwała lub ciężka choroba	11	16	22
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego w rodzinach niepełnych i wielodzietnych	7	8	11
Potrzeba ochrony macierzyństwa	4	2	5
Alkoholizm	6	7	8
Trudności do przystosowania do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	3	1	1
Zdarzenie losowe	3	1	0

*opracowanie własne

Z powyższych danych wynika, że na przestrzeni ostatnich lat najczęstszymi powodami przyznania świadczeń były: ubóstwo, niepełnosprawność. Różnorodność powodów przyznania pomocy społecznej jest duża, świadczy to o konieczności kontynuowania kompleksowych działań na rzecz wsparcia dziecka i rodziny.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodygowicach proponuje Klientom z terenu gminy Łodygowice możliwość skorzystania z pomocy społecznej w formie dożywiania. W 2024r. Ośrodek kontynuował realizację wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028. Strategicznym celem programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej i życiowej. Pomoc w ramach programu udzielana była osobom spełniającym warunki otrzymania pomocy wskazane w ustawie oraz spełniającym kryterium dochodowe. W ramach ww. programu objęto pomocą 27 dzieci. Dożywianie odbywało się w 6 instytucjach (tj. szkołach i przedszkolach). Pomoc w formie dożywiania w szkołach podstawowych na terenie naszej Gminy realizowana była w formie jednego gorącego posiłku.

Gmina w minionym roku realizując powyższy Program (Podprogram 2023), na zasadzie zawartej umowy, współpracował z Caritasem Diecezji Bielsko-Żywieckiej. W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 roku wydano skierowania dla 53 rodzin (łącznie 124 osób). Żywność była przekazywana średnio raz w miesiącu, nieodpłatnie. Obejmowała artykuły spożywcze, takie jak: produkty skrobiowe, warzywne i owocowe, mleczne, puszki mięsne, cukier i tłuszcze.

Rodziny z terenu gminy Łodygowice mogą skorzystać także z pomocy jaką są świadczenia rodzinne. Świadczeniami rodzinnymi są:

- zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego;
- świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz świadczenie pielęgnacyjne;
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka;
- świadczenie rodzicielskie.

Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami jest świadczeniem, które ma na celu częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka i przyznawany jest na roczny okres zasiłkowy. O przyznaniu zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami decyduje kryterium dochodowe. Rodzinom, w których domownik/dziecko legitymuje się stosownym orzeczeniem o niepełnosprawności przysługują świadczenia pielęgnacyjne. Mają one na celu m.in. częściowe pokrycie wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

ANALIZA WYPŁACONYCH ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH W LATACH 2023-2024

Lp.	Wyszczególnienie	Wydatki 2024/2023		Liczba świadczeń 2024/2023	
1.	Zasiłki rodzinne z dodatkami	446 464,28	560 951,70	3907	4994
2.	Świadczenia opiekuńcze (zas.piel.; świad.piel.; specj.zas.op.; zas.dla op.)	4 074 196,92	2 818 653,96	4439	4003
3.	Świadczenie rodzicielskie	237 122,00	243 808,00	255	270
4.	Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka	39 000,00	53 000,00	39	53
5.	Świadczenie „Za życiem”	0	20 000,00	0	5
6.	Razem	4 796 783,20	3 696 413,66	8 640	9 325

* opracowanie własne

Gmina Łodygowice realizuje również świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Na przestrzeni lat 2023-2023 liczba rodzin korzystających oraz wysokość przeznaczonych środków na ww. świadczenie maleje.

SZCZEGÓŁOWA ANALIZA WYPŁACONYCH ŚWIADCZEŃ Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO W LATACH 2020-2021

Lp.	Wyszczególnienie	Wydatki 2024	Wydatki 2023
1.	Wypłacone świadczenia z funduszu alimentacyjnego	157 467,71	166 497,52
2.	Koszty obsługi (3%)	4 724,03	4994,92
3.	Zaliczki alimentacyjne zwrócone przez dłużników alimentacyjnych, z tego przekazane na :	0,00	0,00
3.1.	dochody budżetu państwa	0,00	0,00
3.2.	dochody własne gmin	0,00	0,00
4.	Zwroty z tytułu wpłat od dłużników alimentacyjnych na fundusz alimentacyjny z tego przekazane na:	103 089,74	190 164,17
4.1.	Odsetki	78 308,03	136 330,66
4.2.	dochody budżetu gminy	9 912,68	21 533,41
4.3.	Dochody budżetu państwa	14 869,03	32 300,10

Świadczenia wychowawcze na podstawie decyzji Wojewody Śląskiego w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w 2024r. wypłacono kwotę **5.000 zł.**

Karta Dużej Rodziny przysługuje rodzinom z przynajmniej trójką dzieci, niezależnie od dochodu. Karta wydawana jest bezpłatnie, każdemu członkowi rodziny. Pracownik dokładnie weryfikuje dokumenty potwierdzające prawo do przyznania Kart.

Na dzień 31-12-2024 roku rozpatrzono 64 wnioski, wydano 164 Kart Dużej Rodziny. Koszt realizacji zadania w 2024 roku wyniósł 1 275,00 zł.

W oparciu o ustawę o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” rodziny mogą ubiegać się o jednorazowe świadczenie, w wysokości 4000 zł, z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Z wyżej opisanej formy wsparcia skorzystały: w 2023 roku – 5 rodzin, w 2024 roku – 0.

Z uwagi na potrzebę dostępu do specjalistycznego poradnictwa dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, gmina Łodygowice oferuje swoim mieszkańcom możliwość skorzystania z bezpłatnej pomocy m.in. psychologicznej, prawnej, terapeutycznej w Punkcie Konsultacyjnym.

Inną formą wsparcia, proponowaną przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodygowicach rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, jest objęcie ich pomocą przez asystenta rodziny. Zadaniem asystenta rodziny jest wspomaganie rodziców w wypełnianiu ról społecznych, aby doprowadzić do osiągnięcia podstawowej stabilizacji życiowej. W przypadku, gdy dzieci znajdują się w pieczy zastępczej, asystent współpracuje z rodziną biologiczną na rzecz powrotu małoletnich dzieci do rodziny. Od 2017 roku obowiązuje ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, która

rozszerzyła zakres obowiązków asystenta rodziny o koordynację poradnictwa na rzecz rodzin oczekujących lub wychowujących niepełnosprawne dziecko, u którego stwierdzono ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. W 2024 roku asystenturą objęto 12 rodzin, w tym 26 małoletnich dzieci. Również wsparciem asystenta rodziny objęte jest dziecko z pieczy zastępczej. W pieczy zastępczej umieszczone zostało jedno dziecko. GOPS ponosi koszty za dzieci umieszczone w pieczy zastępczej, stosownie do zawartego Porozumienia o współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Społecznej w Żywcu. Siedem rodzin do współpracy z asystentem zobowiązał Sąd, pozostałe rodziny objęto decyzją Kierownika jednostki. Zakończono współpracę z 3 rodzinami. Aktualnie objętym wsparciem i pomocą ze strony asystenta rodziny jest 10 rodzin.

Gmina Łodygowice, uznając rodzinę za wartość i troszcząc się o jej dobro, od wielu lat realizuje i wspiera inicjatywy, które sprzyjają dobremu funkcjonowaniu rodziny m.in. w zakresie edukacji, kultury, sportu, pomocy społecznej, zdrowia. W związku z tym, poprzez rozwój bardziej przyjaznego środowiska Gmina koncentruje swoje działania nie tylko na poprawie warunków życia dzieci, młodzieży i ich rodziców, ale także tworzy ramy dla propagowania życia rodzinnego i służących mu udogodnień. Rodziny mają możliwość aktywnego i urozmaiconego spędzania czasu wolnego. Wszystkie sołectwa posiadają place zabaw. Na terenie gminy dostępne są również liczne siłownie zewnętrzne oraz boiska trawiaste do dyspozycji mieszkańców. Ponadto na terenie Gminy funkcjonują liczne szlaki rowerowe, organizowane są wydarzenia sportowe, pikniki i wydarzenia rodzinne.

Ponadto Gminny Ośrodek Kultury w Łodygowicach, a także Biblioteka w okresie ferii, wakacji a także roku szkolnego liczne zajęcia dla dzieci i młodzieży m.in. sportowe, czasu wolnego, rozwijające zainteresowania. Dodatkowo na terenie gminy funkcjonują Koła Gospodyń Wiejskich, Kluby Sportowe, wiele stowarzyszeń i fundacji koncentrujących swoje działania wokół poprawy społecznego funkcjonowania, wspierających lokalne inicjatywy.

Gmina Łodygowice od lat w sposób szczególny dba o rozwój młodego pokolenia, nie koncentrując się wyłącznie na sferze inwestycji infrastrukturalnych, ale dbając także o edukację, którą traktuje jako ważną inwestycję w lokalną społeczność. W ostatnich latach rozbudowano gminne placówki szkole.

3. Zasoby wspierające rodzinę i dziecko z gminy Łodygowice

Zasobami wspierającymi rodzinę i dziecko są instytucje i organizacje, które działają na terenie gminy, bądź obejmują zasięgiem działania jej mieszkańców.

W gminie Łodygowice oraz w jej sąsiedztwie funkcjonują różnorodne instytucje i organizacje, mające w centrum swoich zainteresowań rodzinę i dziecko.

Działania na rzecz rodziny w gminie Łodygowice podejmowane są między innymi przez:

- Urząd Gminy w Łodygowice;
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodygowicach (Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, asystent rodziny, pracownicy socjalni);
- Gminną Komisję ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (Punkt Konsultacyjny, świetlica socjoterapeutyczna);
- Komisariat Policji w Łodygowicach;
- Gminny Ośrodek Kultury;
- Placówki oświatowe na terenie gminy;
- Gminny Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Szkół i Przedszkoli;
- Ośrodki zdrowia;
- Biblioteka;
- Parafie, stowarzyszenia i fundacje, Koła Gospodyń Wiejskich, kluby sportowe, kluby seniora.

Ponadto rodziny i dzieci z gminy Łodygowice mogą korzystać z bezpłatnego wsparcia instytucji spoza terenu gminy, m.in.:

- Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Żywcu;
- Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żywcu;
- Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Bielsku-Białej;
- Domu Samotnej Matki w Bielsku-Białej.

4. Analiza SWOT

Analiza SWOT opiera się na usystematyzowaniu posiadanych informacji z danego obszaru, poprzez przyporządkowanie ich do jednej z czterech grup (mocne strony słabe strony, szanse i zagrożenia). Dzięki takiemu postępowaniu, z całego posiadanego zasobu informacji, zostają wyodrębnione i zidentyfikowane te, które są istotne strategicznie.

Analiza SWOT bywa stosowana we wszystkich obszarach planowania strategicznego.

W przypadku Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla gminy Łodygowice analiza SWOT stanowi efektywną metodę identyfikacji mocnych i słabych stron lokalnego systemu wspierania rodziny oraz szans i zagrożeń, jakie przed nimi stoją. Pozwala oszacować potencjał oraz określić stopień, w jakim posiadane zasoby odpowiadają potrzebom i oczekiwaniom społeczności lokalnej. Program Wspierania Rodziny na lata 2026 - 2028 będzie służył realizacji gminnej polityki rodzinnej. Działania na rzecz dziecka i rodziny realizują instytucje przedstawione w mocnych stronach analizy SWOT. Instytucje te ukierunkowane są na stronę udzielania różnych form pomocy dziecku i rodzinie.

<u>Mocne strony</u>	<u>Słabe strony</u>
- bieżące dokonywanie diagnozy sytuacji rodzin na terenie gminy Łodygowice; - zaangażowanie wielu podmiotów w działania na rzecz dzieci i rodziny; - zatrudnienie asystentów rodziny; - doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników instytucji działających na rzecz rodziny; - realizowanie działań socjalnych i społecznych, przeciwdziałających wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży oraz dysfunkcjom rodzin; - dostępność do poradnictwa specjalistycznego w Punkcie Konsultacyjnym; - realizowanie działań z zakresu udzielania pomocy żywnościowej oraz dożywiania	- niski poziom aktywności klientów pomocy społecznej w zakresie tworzenia grup samopomocowych; - szeroki zakres obowiązków przypisanych pracownikom socjalnym, oraz rozszerzenie zakresu zadań asystenta rodziny (ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”); - narastające zjawisko długotrwałego uzależnienia osób/rodzin od świadczeń pomocy społecznej; - niechęć Klientów do zmiany swoich postaw i zachowań, niechęć do nawiązywania współpracy z instytucjami niosącymi pomoc rodzinie. - brak możliwości skorzystania z pomocy lekarza psychiatry dla dzieci i młodzieży na terenie Gminy.

dzieci i młodzieży w szkołach i przedszkolach; - programy profilaktyczne; - nawiązanie współpracy ze Stowarzyszeniem „Wiosna” w ramach programu „Szlachetna paczka”; - bliskość Miasta Żywiec, Bielsko-Biała – możliwość korzystania z zaplecza medycznego, kulturalnego, szkoleniowego itp.	
<u>Szanse</u>	<u>Zagrożenia</u>
- możliwość pozyskiwania i racjonalnego wykorzystania środków z różnych źródeł; - poprawa samodzielnego funkcjonowania rodzin dysfunkcyjnych w społeczeństwie lokalnym; - zorganizowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży; - zapobieganie narastaniu negatywnych zjawisk, problemów w rodzinach; - stabilizacja sytuacji materialnej rodzin dzięki wsparciu w finansowym, rzeczowym; - zapewnienie wsparcia kobietom i rodzinom, w których przyszło na świat ciężko chore dziecko. - lepsze rozpowszechnianie i promowanie działań wspierających rodziny realizowanych dla mieszkańców gminy, - kompleksowe wsparcie rodzin dzięki współpracy różnych instytucji.	- brak stabilności przepisów w zakresie pomocy społecznej i świadczeń rodzinnych. - brak stabilizacji rynku pracy oraz alienacja społeczna osób w kontekście epidemii Covid-19, - małe zainteresowanie mieszkańców Gminy poprawą swojej sytuacji życiowej (niechęć do korzystania z dostępnych form pomocy rodzinie). - ograniczenia w realizacji zaplanowanych działań w związku ze zmieniającą się sytuacją epidemiczną (brak stabilizacji w tym zakresie).

III. CELE I ZADANIA PROGRAMU

Niniejszy program ukierunkowany jest na zapewnienie kompleksowej opieki i wsparcia dla rodzin zagrożonych dysfunkcjami. Oczekiwanym efektem realizacji Programu ma być szeroko rozumiana poprawa sytuacji dziecka i rodziny.

Celem głównym Gminnego Programu Wsparcia Rodziny dla Gminy Łodygowice na lata 2026-2028 jest:

Wspieranie rodzin w wypełnianiu i przywracaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Cele szczegółowe:

1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno-bytowych rodzin.
2. Wsparcie rodzin z dziećmi w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
3. Zapobieganie pogłębianiu się dysfunkcji w rodzinach.
4. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej.

Działania w ramach realizacji poszczególnych celów zostały opisane poniżej.

1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno-bytowych rodzin.

Lp.	Działanie/zadanie planowane do realizacji	Rezultaty działań	Realizatorzy i Partnerzy	Termin realizacji	Wskaźniki	Źródła finansowania
1.	Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji.	-zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno-bytowych rodzin; -sprawnie działający system szeroko pojętej pomocy społecznej; -objęcie pomocą materialną osób/rodzin do tego uprawnionych.	Jednostka koordynująca: GOPS Partnerzy: organizacje pozarządowe, prywatni sponsorzy, parafie, koła gospodyń wiejskich.	2026-2028 zadanie ciągłe	-liczba rodzin i dzieci objętych pomocą, wielkość i forma udzielanej pomocy.	Samorząd gminny, administracja rządowa
2.	Objęcie dożywianiem dzieci i dorosłych wymagających tego rodzaju wsparcia.	-zabezpieczenie podstawowych potrzeb żywieniowych rodzin; -współpraca z instytucjami w celu organizacji dożywiania; -sprawnie działający system szeroko pojętej pomocy społecznej.	Jednostka koordynująca: GOPS Partnerzy: placówki oświatowe, firmy cateringowe.	2026-2028 zadanie ciągłe	-liczba dzieci i dorosłych korzystających z ciepłych posiłków; -liczba wydanych zasiłków celowych na zakup żywności.	Samorząd gminny, administracja rządowa
3.	Zapewnianie rodzinom możliwości skorzystania z Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa	-zabezpieczenie podstawowych potrzeb żywieniowych rodzin; -współpraca z organizacjami pozarządowymi w celu organizacji pomocy żywnościowej.	Jednostka koordynująca: Bank Żywności Caritas Partnerzy: GOPS, parafie	2026-2028 zadanie ciągłe	-liczba wydanych skierowań, liczba osób/rodzin korzystających z Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa	administracja rządowa, środki własne organizacji pozarządowych
4.	Objęcie pracą socjalną rodzin potrzebujących tego rodzaju wsparcia.	-zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalnych rodzin; -sprawnie działający system szeroko pojętej pomocy społecznej.	Realizator: GOPS	2026-2028 zadanie ciągłe	-liczba pracown. socjalnych; -liczba rodzin objętych pracą socjalną.	Samorząd gminny, administracja rządowa
5.	Organizacja zajęć i wypoczynku dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych.	-finansowanie wyjazdów kolonijnych dzieciom z rodzin będących w trudnej sytuacji finansowej, życiowej; -współpraca instytucji organizujących wypoczynek i rekrutujących dzieci.	Realizatorzy: organizacje pozarządowe, Kuratorium Oświaty, GKdsPiRPA Partnerzy: placówki oświatowe	2026-2028 zadanie ciągłe	-liczba uczestników wypoczynku	Samorząd gminny, administracja rządowa, organizacje pozarządowe
6.	Współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej.	-współpraca z PCPR w celu zabezpieczenie potrzeb dzieci przebywających w pieczy zastępczej; -pokrycie znacznej części kosztów za utrzymanie dzieci przebywających w pieczy zastępczej.	Jednostka koordynująca: GOPS Partnerzy: Gmina Łodygowice, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	2026-2028 zadanie ciągłe	-liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, których pobyt współfinansowany jest przez Gminę	Samorząd gminny, administracja rządowa

2. Wsparcie rodzin z dziećmi w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych

Lp.	Działanie/zadanie planowane do realizacji	Rezultaty działań	Realizatorzy i Partnerzy	Termin realizacji	Wskaźniki	Źródła finansowania
1.	Zapewnienie wsparcia asystentów rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz kobietom i rodzinom wychowującym ciężko chore dziecko.	-rodziny mające trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych otrzymują adekwatne wsparcie; -rodziny wychowujące ciężko chore dzieci otrzymują potrzebne im wsparcie; -przeciwdziałanie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej; -sprawnie działający system szeroko pojętej pomocy społecznej.	Realizator: GOPS	2026-2028 zadanie ciągłe	-liczba asystentów pracujących na rzecz rodzin, liczba rodzin, którym przydzielono asystenta ze względu na problemy opiekuńczo-wychowawcze; -liczba rodzin objętych koordynacją poradnictwa „za życiem”; -liczba dzieci wychowujących się w rodzinach objętych usługą asystentury	Samorząd gminny, administracja rządowa
2.	Udział w spotkaniach zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej.	-współpraca GOPS z przedstawicielami innych instytucji; -tworzenie spójnego systemu pomocy dziecku i rodzinie.	Jednostka koordynująca: PCPR Partnerzy: GOPS, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, placówki oświatowe	2026-2028 zadanie ciągłe	-liczba spotkań	Samorząd gminny, samorząd powiatowy
3.	Monitorowanie sytuacji rodzin po zakończeniu współpracy z asystentem rodziny.	-upewnienie się czy rodziny właściwie wywiązują się ze swoich obowiązków i zadań wobec małoletnich dzieci; -doprowadzenie do sytuacji, w której rodzice potrafią samodzielnie i we właściwy sposób zadbać o zaspokajania potrzeb dzieci, wywiązywać się z zdań opiekuńczo-wychowawczych.	Jednostka koordynująca: GOPS Partnerzy: placówki oświatowe, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej	2026-2028 zadanie ciągłe	-liczba rodzin, w których realizowano monitoring po zakończeniu współpracy z asystentem rodziny	Samorząd gminny
4.	Realizacja dodatkowych projektów na rzecz rodzin	-dodatkowe wsparcie dla rodzin z dziećmi; -rozszerzenie oferty pomocowej dla rodzin z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi; -sprawnie działający system szeroko pojętej pomocy społecznej.	Jednostka koordynująca: GOPS, Partnerzy: Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe, GOK, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	2026-2028 zadanie ciągłe	-liczba rodzin/osób korzystających, formy udzielonego wsparcia	Samorząd gminny, administracja rządowa środki zewnętrzne

3. Zapobieganie pogłębianiu się dysfunkcji w rodzinach

Lp.	Działanie/zadanie planowane do realizacji	Rezultaty działań	Realizatorzy i Partnerzy	Termin realizacji	Wskaźniki	Źródła finansowania
1.	Monitorowanie sytuacji rodzin zagrożonych kryzysem	-przeciwdziałanie pogłębianiu się problemów w rodzinach; -udzielanie wsparcia rodzinom z dziećmi będącym w trudnej sytuacji życiowej; -współpraca instytucji na rzecz wsparcia rodzin z dziećmi.	Jednostka koordynująca: GOPS Partnerzy: Komisariat Policji, placówki oświatowe, służba zdrowia, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej	2026-2028 zadanie ciągłe	-liczba monitorowanych rodzin	Samorząd gminny
2.	Dostępności do bezpłatnych konsultacji oraz poradnictwa specjalistycznego	-udzielanie kompleksowego wsparcia mieszkańcom gminy; -przeciwdziałanie pogłębianiu się problemów w rodzinach; -zapewnienie mieszkańcom gminy możliwości skorzystania z nieodpłatnej pomocy specjalistów m.in. psychologa, pedagoga, psychoterapeuty, radcy prawnego.	Realizatorzy: GOPS, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, OIK	2026-2028 zadanie ciągłe	-liczba osób korzystających ze wsparcia, liczba udzielonych porad	Samorząd gminny, samorząd powiatowy
3.	Zapewnienie pomocy rodzinom/ osobom doznającym przemocy	-udzielanie kompleksowego wsparcia ofiarom przemocy; -podejmowanie działań korekcyjnych wobec sprawców przemocy w rodzinie; -współpraca instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	Jednostka koordynująca: GOPS Partnerzy: instytucje, których przedstawiciele są członkami Zespołu Interdyscyplinarnego, OIK, PCPR	2026-2028 zadanie ciągłe	-liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego/ Grup Roboczych; -liczba sporządzonych Niebieskich Kart	Samorząd gminny
4.	Zapewnienie pomocy rodzinom/osobom borykającym się z problemem alkoholowym	-kierowanie wniosków do GKdsPRA o podjęcie działań wobec osób borykających się z problemem alkoholowym; -kierowanie wniosków do Sądu o przymusowe leczenie odwykowe; -współpraca instytucji działających na rzecz rodzin, w których występuje problem uzależnienia od alkoholu.	Jednostka koordynująca: GKdsPiRPA Partnerzy: GOPS, Komisariat Policji, Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, organizacje pozarządowe	2026-2028 zadanie ciągłe	-liczba wezwań na Gminną Komisję ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych; -liczba wystosowanych wniosków do Sądu o przymusowe leczenie odwykowe.	Samorząd gminny, administracja rządowa

4. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej

Lp.	Działanie/zadanie planowane do realizacji	Rezultaty działań	Realizatorzy i Partnerzy	Termin realizacji	Wskaźniki	Źródła finansowania
1.	Realizacja programów profilaktycznych	-kształtowanie pożądanych postaw i zachowań wśród dzieci i młodzieży; - podnoszenie świadomości rodziców w zakresie zagrożeń dotyczących dzieci i młodzieży m.in. dotyczących uzależnień, cyberprzemocy; -zapoznanie dzieci, młodzieży i ich rodziców z ofertą pomocową w sytuacji kryzysowej.	Realizatorzy: GKdsPiRPA, GOPS Partnerzy: Placówki oświatowe,	2026-2028 zadanie ciągle	-liczba osób uczestniczących w poszczególnych programach profilaktycznych	Samorząd gminny, administracja rządowa
2.	Podnoszenie kwalifikacji asystentów rodziny, pracowników socjalnych poprzez udział w kursach szkoleniach, warsztatach, konferencjach	- wzrost kompetencji asystentów rodziny i pracowników socjalnych w zakresie pracy z rodziną wychowującą małoletnie dzieci; - sprawnie działający system szeroko pojętej pomocy społecznej.	Jednostka koordynująca: GOPS Partnerzy: PCPR, ROPS	2026-2028 zadanie ciągle	-liczba szkoleń/kursów; -liczba pracowników podnoszących kwalifikacje	Samorząd gminny, administracja rządowa inne źródła
3.	Opracowanie diagnozy sytuacji rodzin żyjących na terenie Gminy	- zestawienie danych do opracowywania kolejnego Gminnego Programu Wspierania Rodziny	Jednostka koordynująca: GOPS Partnerzy: Urząd Gminy, GKds.PiRPA, Placówki oświatowe, Zespół Interdyscyplinarny, Komisariat Policji, PCPR	I półrocze 2028 zadanie jednorazowe	-liczba danych zebranych do diagnozy	Samorząd gminny

IV. PODSUMOWANIE, MONITORING I EWALUACJA

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodygowicach został powołany do realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny, kreowania lokalnej polityki społecznej, rozwoju systemu pomocy dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji na terenie Gminy. Dlatego też niniejszy Program będzie koordynowany właśnie przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodygowicach. Należy jednak zwrócić uwagę na fakt, że dla zapobiegania występowaniu dysfunkcji i jak najlepszego wsparcia rodzin, wskazana jest współpraca pomiędzy instytucjami, organizacjami, placówkami, w celu zapewnienia najlepszego efektu podjętych inicjatyw.

Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Łodygowice na lata 2026 – 2028 jest dokumentem otwartym, podlegającym ewaluacji i monitoringowi. Pozwoli to na analizę, ocenę zebranych informacji i planowanie dalszych działań. Dzięki ewaluacji i monitoringowi możliwe będzie usprawnianie i modyfikowanie zapisów programowych. W oparciu o ww. działania możliwe będzie podnoszenie efektywności i skuteczności przyjętych założeń oraz sprawdzenie sposobu wydatkowania środków przeznaczonych na ich realizację.

Monitoring i ewaluacja prowadzone będą raz do roku przez jednostkę koordynującą Gminny Program Wspierania Rodziny – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodygowicach. Ocena dokonywana będzie w oparciu o Kartę Monitoringu Gminnego Programu Wspierania Rodziny oraz danych zebranych od instytucji współtworzących ww. Program. Efektem będzie przedstawione Radzie Gminy Łodygowice, w terminie do 31 marca każdego roku, rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny.

KARTA MONITORINGU GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY

ZA ROK

NAZWA DZIAŁANIA	WSKAŹNIKI	
Prowadzenie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego w Punkcie Konsultacyjnym GKdsPiRPA	Liczba udzielonych porad:	
Zabezpieczenie potrzeb socjalno-bytowych rodzin	Liczba rodzin objętych pracą socjalną:	Liczba osób objętych dożywianiem:
Współpraca asystenta rodziny z rodzinami wymagającymi wsparcia	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny (w tym liczba rodzin korzystających z koordynacji poradnictwa „za życiem”):	Liczba zatrudnionych asystentów:
Praca z rodziną biologiczną dziecka umieszczonego czasowo w pieczy zastępczej	Liczba rodzin, wspieranych przez asystenta rodziny, których dziecko pozostaje w pieczy zastępczej:	
Współfinansowanie kosztów umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, za które Gmina ponosi odpłatność:	Koszty poniesione za pobyt dzieci w pieczy zastępczej:
Podnoszenie kompetencji pracowników	Liczba szkoleń (pracowników socjalnych i asystentów rodziny):	Liczba pracowników biorących udział w szkoleniach: